

อุบัติเหตุในเคสสถานเป็นภัยที่เกิดขึ้นในบ้านและบริเวณรอบบ้าน ซึ่งมีสาเหตุจากสภาพแวดล้อมบ้านไม่ปลอดภัย ความประมาท และความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของผู้อยู่อาศัย ทำให้เสี่ยงต่อการได้รับอันตราย โดยเหตุฉุกเฉินในบ้านเกิดขึ้นได้เสมอ อาทิ ก๊าซหุงต้มรั่ว เพลิงไหม้ ไฟฟ้าดูด การเรียนรู้วิธีป้องกันและแก้ไขสถานการณ์อย่างถูกต้อง นอกจากจะทำให้สามารถระงับเหตุได้อย่างรวดเร็วและทันทั่วทั้งแล้ว ยังช่วยลดความเสี่ยงต่อการได้รับอันตรายรุนแรง เพื่อความปลอดภัย กระทรวงมหาดไทย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) ขอแนะข้อควรปฏิบัติในการป้องกันและแก้ไขเหตุฉุกเฉินในบ้าน ดังนี้

ก๊าซหุงต้มรั่ว

การป้องกัน

หมั่นตรวจสอบเตาแก๊สและถังก๊าซให้อยู่ในสภาพปลอดภัย ห้ามเปลี่ยนอุปกรณ์หรือแก้ไขด้วยตนเอง เพราะอาจเกิดอันตรายได้ **ใช้งานก๊าซหุงต้มอย่างถูกวิธี** ไม่เปิดเตาแก๊สติดต่อกันหลายครั้ง ปิดวาล์วถังก๊าซทุกครั้งหลังใช้งาน เพื่อป้องกันก๊าซสะสมจำนวนมาก หากมีประกายไฟในบริเวณดังกล่าว จะทำให้เกิดเพลิงไหม้ได้

ไม่เปิดเตาแก๊สอุ่นอาหารทิ้งไว้เป็นเวลานานโดยไม่มีผู้ดูแล เพราะหากเกิดการลุกไหม้ จะไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ทันทั่วทั้ง

วิธีแก้ไข

รับหยุดการรั่วของก๊าซ โดยปิดวาล์วถังก๊าซและเตาแก๊ส เปิดประตู หน้าต่างทุกบาน พร้อมไขว้ไม้กวาดหรือกระดาษพัดเหนือระดับพื้น เพื่อบายก๊าซออกสู่ภายนอก จากนั้นยกถังก๊าซไปไว้ในที่โล่ง ซึ่งมีอากาศถ่ายเทสะดวก

B

ตรวจสอบรอยรั่วของถังก๊าซ โดยใช้น้ำสบู่ลูบวาล์วถังก๊าซ หัวปรับความดัน ข้อต่อ แกนลูกบิด สายอ่อนนำก๊าซ หากมีก๊าซรั่ว จะเกิดฟองอากาศ **กรณีเพลิงไหม้ถังก๊าซ** ให้รีบปิดวาล์วถังก๊าซ หากไม่สามารถปิดได้ ให้ใช้ถังดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้งฉีดพ่นตรงจุดที่ไฟลุกไหม้จนกว่าไฟจะดับสนิท

ข้อควรระวัง

- ห้ามเปิดปิดอุปกรณ์ไฟฟ้าทุกชนิด หรือประกอบกิจกรรมใดๆ ที่ทำให้เกิดประกายไฟบริเวณที่ก๊าซรั่ว เช่น เปิดพัดลม สับหุรี จุดไม้ขีดไฟ สตาร์ทเครื่องยนต์ เป็นต้น
- ห้ามใช้พัดลมในการระบายก๊าซออกจากพื้นที่อย่างเด็ดขาด เพราะจะทำให้เกิดระเบิดหรือเพลิงไหม้ได้

เพลิงไหม้กระทะน้ำมัน

การป้องกัน

เพิ่มความระมัดระวังในการประกอบอาหาร โดยเฉพาะอาหารประเภททอดหรือผัดที่ต้องใช้ไฟแรง รวมถึงไม่เปิดเตาแก๊สอุ่นอาหารทิ้งไว้เป็นเวลานาน เพราะเสี่ยงต่อการเกิดไฟลุกไหม้กระทะ

วิธีแก้ไข

รีบปิดเตาแก๊ส และวาล์วถังก๊าซ พร้อมใช้ผ้าหนาๆ ชุบน้ำหรือวัสดุปิดครอบกระทะน้ำมันที่กำลังลุกไหม้ เพื่อกำจัดออกซิเจนที่ทำให้ไฟลุกลามอย่างรวดเร็ว จะช่วยควบคุมไฟให้ดับลงได้

K

ใช้ถังดับเพลิงชนิดผงเคมีเปียก จะช่วยควบคุมเพลิงไหม้จากน้ำมันร้อนของการปรุงอาหาร

ข้อควรระวัง

- ห้ามใช้น้ำสาดใส่กระทะที่ไฟกำลังลุกไหม้ เพราะจะทำให้ไฟลุกลามและกระจายวงกว้างมากขึ้น อีกทั้งผู้ที่เข้าไปดับไฟจะได้รับอันตรายจากน้ำมันและประกายไฟที่พุ่งใส่ตัว
- ห้ามนำผ้าแห้งปิดคลุมกระทะที่ไฟกำลังลุกไหม้ เพราะออกซิเจนสามารถผ่านเข้าออกผ้าได้ อีกทั้งผ้าแห้งยังเป็นเชื้อเพลิงอย่างดีที่ทำให้เพลิงไหม้ลุกลามรวดเร็วขึ้น

เพลิงไหม้เครื่องใช้ไฟฟ้า

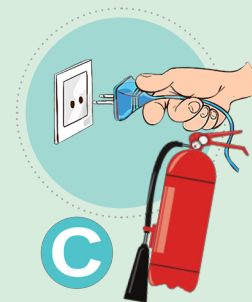
การป้องกัน

เลือกใช้อุปกรณ์และเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ได้มาตรฐาน ไม่นำเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ชำรุดมาใช้งาน พร้อมหมั่นตรวจสอบเครื่องใช้ไฟฟ้าให้อยู่ในสภาพใช้งานได้อย่างปลอดภัยอยู่เสมอ

ติดตั้งระบบป้องกันไฟฟ้าลัดวงจร อาทิ เครื่องตัดกระแสไฟฟ้าอัตโนมัติที่แผงสวิตช์ควบคุมไฟ สายดินกับอุปกรณ์ไฟฟ้าที่มีเปลือกหุ้มเป็นโลหะ

ใช้งานเครื่องใช้ไฟฟ้าอย่างถูกวิธี เลือกใช้สายไฟฟ้าที่มีขนาดเหมาะสมกับปริมาณกระแสไฟฟ้า ไม่เปิดใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าและเสียบปลั๊กไฟติดต่อกันเป็นเวลานาน ไม่เสียบปลั๊กไฟจำนวนมากกับเต้าเสียบเดียวกัน ปิดสวิตช์ไฟและถอดปลั๊กไฟทุกครั้งหลังใช้งาน

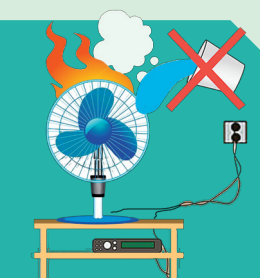
C

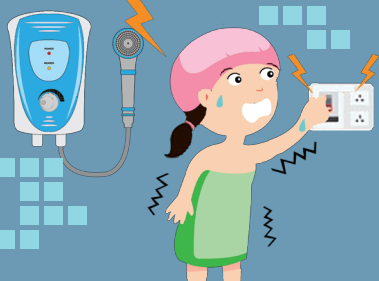
วิธีแก้ไข

รีบตัดกระแสไฟฟ้า โดยสับสวิตช์ไฟหรือถอดปลั๊กไฟ พร้อมใช้ถังดับเพลิงชนิดสารเหลวระเหยฉีดพ่นบริเวณเครื่องใช้ไฟฟ้าที่เกิดเพลิงไหม้ ซึ่งเมื่อฉีดพ่นออกมาจะระเหยไปในอากาศ จึงไม่เหลือคราบสกปรกที่ทำให้เครื่องใช้ไฟฟ้าได้รับความเสียหาย

ข้อควรระวัง

- ห้ามใช้น้ำราดและถังดับเพลิงชนิดฟองโฟมฉีดพ่นไปยังเครื่องใช้ไฟฟ้าที่เกิดเพลิงไหม้ในขณะที่ยังมีกระแสไฟฟ้าอยู่อย่างเด็ดขาด เพราะน้ำและโฟมเป็นสื่อนำไฟฟ้า ทำให้เสี่ยงต่อการถูกไฟฟ้าดูดได้
- การใช้ถังดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้ง แม้จะสามารถดับเพลิงไหม้จากไฟฟ้าลัดวงจรได้ แต่เมื่อฉีดพ่นออกมาจะมีลักษณะเป็นฝุ่นฟุ้งกระจาย ทำให้เครื่องใช้ไฟฟ้าได้รับความเสียหาย

ไฟฟ้าดูด

วิธีแก้ไข

รับตัดกระแสไฟฟ้า โดยปิดสวิตช์ไฟ ถอดปลั๊กไฟหรือปลดคัทเอาท์โดยเร็วที่สุด หากไม่สามารถตัดกระแสไฟฟ้าได้ ให้นำวัสดุที่มีลักษณะเป็นฉนวน ป้องกันไฟฟ้า เช่น ผ้าแห้ง กิ่งไม้แห้ง หนังสือพิมพ์ที่ม้วนเป็นแท่ง เป็นต้น เชี่ยวสายไฟให้หลุดจากตัวผู้ถูกไฟฟ้าดูด หรือใช้เชือกคล้อง ผลักและดันตัวผู้ถูกไฟฟ้าดูดออกจากบริเวณที่มีกระแสไฟฟ้ารั่ว โดยผู้ที่เข้าช่วยเหลือผู้ถูกไฟฟ้าดูดต้องยืนบนพื้นหรือวัสดุที่แห้ง และสวมรองเท้ายาง จะช่วยป้องกันการถูกไฟฟ้าดูด

ปฐมพยาบาลผู้ถูกไฟฟ้าดูด

ด้วยการปฐมพยาบาล โดยจัดให้ผู้ถูกไฟฟ้าดูดนอนบนพื้นราบ จากนั้นใช้ผ้าผืนมิดบริเวณกลางหน้าอกได้ทันที โดยทำติดต่อกันจนกว่าผู้ถูกไฟฟ้าดูดจะเริ่มหายใจได้เอง พร้อมรีบนำส่งสถานพยาบาลโดยเร็วที่สุด

ข้อควรระวัง

ห้ามใช้มือเปล่าหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายสัมผัสตัวผู้ถูกไฟฟ้าดูด ในขณะที่ยังไม่ตัดกระแสไฟฟ้า รวมถึงห้ามช่วยเหลือผู้ถูกไฟฟ้าดูดในขณะที่ร่างกายเปียกชื้นหรือยืนบนพื้นที่ชื้นแฉะอย่างเด็ดขาด เพราะจะได้รับอันตรายจากไฟฟ้าดูดเสียชีวิตได้

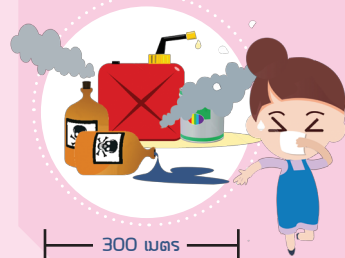
ได้รับอันตรายสารเคมี

สัมผัสสารเคมี ถอดเสื้อผ้าที่เป็นสารเคมีออก และใช้น้ำสะอาดล้างผิวหนัง แต่หากเป็นสารเคมีที่ทำปฏิกิริยากับน้ำ อาทิ กรดกำมะถัน ให้ใช้ผ้าสะอาดเช็ดออก

สารเคมีเข้าตา

ลืมตาและเปิดเปลือกตาให้น้ำสะอาดไหลผ่านตาอย่างน้อย 15 นาที ห้ามขยี้ตาหรือใช้น้ำยาหยอดตา เพราะจะทำให้ระคายเคืองตามากขึ้น

สูดดมสารเคมี รีบออกมาในที่โล่ง ซึ่งมีอากาศถ่ายเทสะดวกบริเวณด้านเหนือลมในระยะไม่ต่ำกว่า 300 เมตร

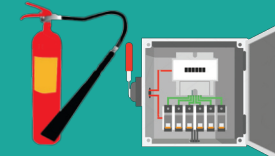
รับประทานสารเคมี

ล้างคอให้อาเจียน ดื่มนม ไข่ขาว หรือน้ำเปล่า จะช่วยลดอัตราการดูดซึมสารเคมี แต่ห้ามทำกรณีที่ได้รับพิษจากกรดหรือด่าง รวมถึงกรณีที่มีผู้ประทุษร้ายกำลังชักหรือหมดสติ เพราะเศษอาหารจะเข้าไปติดหลอดลม ทำให้ขาดอากาศหายใจเสียชีวิตได้

เหตุฉุกเฉินภายในบ้านเรือนเกิดขึ้นได้เสมอ เพื่อความปลอดภัย ควรจัดสภาพแวดล้อมภายในบ้านให้เป็นระเบียบ และปลอดภัย โดยติดตั้งถังดับเพลิงในจุดที่หยิบใช้งานสะดวก ติดตั้งระบบตัดกระแสไฟฟ้าอัตโนมัติ เพื่อป้องกันไฟฟ้าดูดหรือเพลิงไหม้จากไฟฟ้าลัดวงจร พร้อมเรียนรู้วิธีแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า การจัดการเหตุฉุกเฉินในเมืองต้นอย่างถูกวิธี จะได้ควบคุมสถานการณ์ให้ขยายวงกว้าง และลดความเสี่ยงต่อการได้รับอันตรายจากการแก้ไขสถานการณ์อย่างไม่ถูกวิธี

ปลอดภัยไว้ก่อน
SAFETY FIRST

กองเผยแพร่และประชาสัมพันธ์
กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

3/12 ถนนอุทธรณ์นอก แขวง/เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทรศัพท์/โทรสาร : 0-2243-0674 0-2243-2200

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
กระทรวงมหาดไทย

รู้หลักแก้ไข - ระวังเหตุฉุกเฉินในบ้านถูกวิธี ลดเสี่ยงอุบัติเหตุในเคสสถาน

'ป้องกันภัยเชิงรุก บรรเทาทุกข์เมื่อเกิดภัย'

สายด่วนนิรภัย 1784 www.disaster.go.th